

Питання профілактики, сучасна діагностика та інноваційні методи терапії в дерматології

15–16 листопада 2018 р. у Харкові в прес-конференц залі ОСЛ «Металіст» ДУ «Інституту дерматології та венерології НАМН України» на чолі з директором інституту д-ром мед. наук, професором, завідувачем відділення дерматології, інфекційних та паразитарних хвороб **Яніною Францівною Кутасевич** було проведено науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Питання профілактики, сучасна діагностика та інноваційні методи терапії в дерматології». На два дні захід зібрав у Харкові провідних фахівців галузі і надав змогу обмінятися досвідом, поспілкуватися, поділитися знаннями з аудиторією спеціалістів. На момент відкриття було зареєстровано понад 370 учасників заходу з різних регіонів України. Наукова програма була динамічна та насичена і передбачала два дні секційних засідань.

Перше пленарне засідання відкрила директор інституту **Я.Ф. Кутасевич**. У своїй доповіді вона зупинилась на основних складових фундаментальної науки і продемонструвала результати фундаментальних досліджень, які було виконано на базі ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України» щодо низки складних і таких поширених проблем в щоденній практиці лікаря-дерматолога, як акне, оніхомікоз, урогенітальна патологія, зокрема питання діагностики сифілісу в умовах реформування охорони здоров'я, а також торкнулася питань диференційованої терапії патології шкіри та участі інституту в розробці сучасних препаратів для цього.



Продовжив пленарне засідання д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри дерматовенерології Вітебського державного медичного університету **В.П. Адашкевич** з лекцією, присвяченою atopічному дерматиту (АД), з позиції доказової медицини. Спікер акцентував, що топічні кортикостероїди залишаються основним методом терапії АД, однак слід пам'ятати про потенційні побічні ефекти застосування цієї групи препаратів, особливо у дітей; ефективним стероїд-зберігаючим засобом, особливо для пацієнтів з частими загостреннями і тих, що потребують терапії в зонах з чутливою шкірою, є топічні інгібітори кальциневрину; також при лікуванні АД велике значення мають такі фактори, як просвітницька робота з пацієнтами і батьками дітей, які страждають на дану патологію; розуміння важливості порушення шкірного бар'єра і відповідного догляду за ним; виключення провокуючих факторів; мультидисциплінарний підхід за участю дерматологів, алергологів, сімейних лікарів та інших для досягнення довготривалого ефекту терапії АД.

Професор, д-р мед. наук, професор кафедри дерматовенерології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, заслужений діяч науки і техніки України **Л.Д. Каложна** зупинилась на проблемі подолання поліпрагмазії та лікарської токсичності. Так, була підкреслена актуальність даної проблеми і наведена

цікава статистика: наприклад, в США 587 427 пацієнтів віком до 18 років становили 1/5 госпіталізацій серед дитячої популяції, серед них дітям молодшим 1 року в 90% випадків призначали 11 лікарських препаратів, старшим 1 року – 13. Щодо дорослого населення, в Україні 14% – це особи похилого віку, на яких припадає 25–30% всіх



споживаних медикаментів, а добре відомо, що з віком клубочкова фільтрація нирок знижується, а отже побічні ефекти від застосування медичних препаратів збільшуються в 2–3 рази. Згідно зі статистичними даними, тільки від побічної дії медикаментів у світі щорічно страждає 1 млн осіб, причому у 180 тис. випадків безпосередньою причиною летального кінця є негативна побічна дія ліків. Надалі спікер дала характеристику і продемонструвала клінічні випадки основних токсичних медикаментозних уражень шкіри та їх діагностичні критерії.

Терапії хронічних дерматозів була присвячена доповідь д-ра мед. наук, професора, завідувачої кафедри дерматовенерології Харківської медичної академії післядипломної освіти **Л.А. Болотної**. Лікування даної патології залишається актуальною проблемою; основними задачами лікування хронічних дерматозів є проведення патогенетичного лікування, спрямованого на зниження активності запалення у шкірі та відновлення епідермального бар'єра. Провідне місце в лікуванні запальних захворювань шкіри неінфекційної природи посідають топічні кортикостероїди. Саме на еволюції та раціональному виборі сучасної зовнішньої терапії детально зупинилась доповідач.





Професор, д-р мед. наук, завідувач кафедри дерматовенерології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика **О.І. Лігус** присвятив свою оригінальну доповідь епігенетиці – напряму сучасної науки, що впродовж останніх років отримав бурхливий розвиток. Епігенетика – наука, що вивчає спадкові зміни у фенотипі або в експресії генів, що зумовлені іншими механізмами, ніж зміна послідовності нуклеотидів ДНК. Тобто це дослідження відмінностей у фенотипі за відсутності варіації генетичного коду. Було наведено приклади важливої ролі епігенетики в розвитку таких поширених шкірних хвороб, як псоріаз, АД, базально-клітинна карцинома, меланома тощо.

Сучасний погляд на проблему герпетиформного дерматиту Дюринга, причини розвитку, особливості перебігу й лікування представила д-р мед. наук, професор кафедри Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика **С.В. Возіанова**.

До питання сучасного лікування грибкових уражень нігтів загалом і топічної протигрибкової терапії зокрема в рамках першого пленарного засідання звернулись одразу декілька спікерів. Доповідь з великою кількістю цікавих з точки зору диференційної діагностики клінічних випадків ураження нігтів було продемонстровано д-ром мед. наук **М.Р. Анфіловою**, яка представила власний клінічний досвід і практичні рекомендації з топічної терапії оніхомікозів. Канд. мед. наук **К.І. Безверщенко** представила сучасні підходи до лікування мікозів різної етіології. Д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри дерматовенерології ДонНМУ **Р.Ф. Айзятюлов** зупинився на клінічних особливостях та топічній терапії оніхомікозів.

В рамках конференції також мали змогу виступити суміжні спеціалісти, а саме алерголог, д-р мед. наук, професор **Т.В. Бездетко** з доповіддю, присвяченою сучасним стандартам ведення пацієнтів з хронічною кропив'яркою, можливостям медикаментозного лікування.

Протягом першого дня конференції також було проведено 2 паралельні секції. Одна з них була присвячена сучасним методам терапії та профілактики поширених і тяжких дерматозів. В рамках даної секції були



представлені такі актуальні клінічні проблеми, як лікування акне (Н.Ю. Резніченко, Л.А. Блолотна), псоріаз (О.П. Білозоров), алергодерматози (Е.М. Солошенко, К.О. Бардова); онкодерматологія – можливості зовнішньої терапії базальноклітинного раку шкіри (В.О. Савоськіна), епідермальні дисплазії шкіри (О.О. Ошivalова), а також був представлений ґрунтовний огляд і аналіз міжнародних стандартів лікування і перспективи нових досліджень при гніздовій alopecії (І.М. Сербіна).

Друга секція була присвячена інфекціям, що передаються статевим шляхом (ІПСШ), шкірним інфекціям та їх діагностиці й лікуванню. В рамках секційного засідання були розглянуті клінічні питання урогенітального мікоплазмозу, регіональні клініко-епідеміологічні особливості сифілісу, урогенітальний кандидоз, папіломавірусна інфекція та її віддалені наслідки, оперізувальний герпес, проблеми діагностики сифілісу в Україні, питання антибіотикорезистентності збудників ІПСШ тощо. Свої доповіді мали змогу представити такі спікері, як Г.М. Бондаренко, Н.В. Маняк, О.О. Єгоров, Т.В. Осінська, В.В. Кутова, В.О. Савоськіна, Ю.В. Щербакова, С.К. Джораєва, І.М. Нікітенко та ін.

Секційне засідання другого дня конференції – «Дерматовенерологія в розробках молодих вчених» –



проходило на базі ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України». В рамках нього молоді спеціалісти мали змогу представити свої власні професійні наробки, клінічні випадки, результати наукових досліджень. Аудиторії було представлено цікаві різнопланові доповіді з таких проблем дерматовенерології, як вогнищева склеродермія, алергічні захворювання шкіри, психоемоційний стан у хворих на псоріаз, бульозні дерматози, atopічний дерматит, червоний плоский лишай, сифіліс, лейшманіоз та ін.

Високий науковий рівень конференції, велика кількість ілюстративного матеріалу в рамках доповідей, можливість отримати найсучаснішу науково-практичну інформацію щодо окремих нозологій галузі, а також поспілкуватися й задати проблемні питання безпосередньо провідним фахівцям з дерматології та венерології поряд з невимушеною, дружньою атмосферою заходу роблять процес безперервного навчання лікарів більш доступним, інформативним, цікавим та заохочуючим. Необхідно також відмітити міцну згуртованість колективу інституту на чолі з Яніною Францівною Кутасевич як на етапі підготовки конференції, так і під час проведення заходу. Все це разом, безперечно, сприятиме затребуваності практикуючими лікарями та науковцями таких заходів і надалі.

Підготувала *Анна Артюх*